

ร้อยกรองชนิดต่างๆ
อ.จงชัย เจนหัตถการกิจ
รร.เตรียมอุดมศึกษา

ร้อยกรอง คือ คำประพันธ์ที่มีกำหนดบังคับ เช่น คณะ บาท วรรค พยางค์ สัมผัส คำเอก คำโท คำครุ คำลหุ ร้อยกรองที่นักเรียนควรจำ ได้แก่

1. กาพย์ยานี 11 1 บท มี 2 บาท 4 วรรค วรรคหน้า 5 พยางค์ วรรคหลัง 6 พยางค์

สัมผัสบังคับ ทำยวรรค 1 กับพยางค์ที่ 3 วรรค 2, ทำยวรรค 2 กับทำยวรรค 3

สัมผัสระหว่างบท ทำยวรรค 4 กับทำยวรรค 2 ของบทต่อไป

นักเรียนลองขีดเส้นสัมผัสตามหมายเลขที่ให้ไว้

มีฉันทลักษณ์ดังนี้

○ ○ ○ ○ ๑

○ ○ ๑ ○ ○ ๒

○ ○ ○ ○ ๒

○ ○ ○ ○ ๓

○ ○ ○ ○ ๔

○ ○ ๔ ○ ○ ๓

○ ○ ○ ○ ๓

○ ○ ○ ○ ○

สุพรรณหงษ์ทรงพุ่มห้อย

งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์

เพียงหงษ์ทรงพรหมินทร์

ลินลาศเลื่อนเตือนดาชม

เรือชัยไวว่องวิ่ง

รวดเร็วจริงยิ่งอย่างลม

เสียงเล่าเร้าระดม

ห่มทำยเย็นเดินคู่กัน

2. กาพย์ฉบัง 16 1 บท มี 2 บาท 3 วรรค วรรค 1 มี 6 พยางค์ วรรค 2 มี 4 พยางค์ วรรค 3 มี 6

พยางค์

สัมผัสบังคับ ทำยวรรค 1 กับทำยวรรค 2

สัมผัสระหว่างบท ทำยวรรค 3 กับทำยวรรค 1 ของบทต่อไป

มีฉันทลักษณ์ดังนี้

○ ○ ○ ○ ○ ๑

○ ○ ○ ๑

○ ○ ○ ○ ○ ๒

○ ○ ○ ○ ○ ๒

○ ○ ○ ๒

○ ○ ○ ○ ○

อินทรีตบิตเปือกกานิน

เหมือนองค์อมรินทร์

ทรงคชเอราวัณ

ช้างนิมิตฤทธิแรงแข่งขัน

เผือกผ่องผิวพรรณ

สีสังข์สะอาดโอฬาร

3. ภาพยสุรางคนางค์ 28 1 บท มี 2 บาท 7 วรรค วรรคละ 4 พยางค์

สัมผัสบังคับ ทำยวรรค 1 กับทำยวรรค 2 ทำยวรรค 3 กับทำยวรรค 5,6
 * เพิ่มสัมผัส ทำยวรรค 4 กับ คำที่ 2 วรรค 5 ทำให้ไพเราะแต่ไม่ใช่สัมผัสบังคับ
 สัมผัสระหว่างบท ทำยวรรค 7 กับ ทำยวรรค 3 ของบทต่อไป
 มีฉันทลักษณ์ดังนี้

 ๐ ๐ ๐ ๑ ๐ ๐ ๐ ๑ ๐ ๐ ๐ ๒
 ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๒ ๐ ๐ ๐ ๒ ๐ ๐ ๐ ๔
 ๐ ๐ ๐ ๕ ๐ ๐ ๐ ๕ ๐ ๐ ๐ ๔
 ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๔ ๐ ๐ ๐ ๔ ๐ ๐ ๐ ๐

 สุรางคนางค์ ภาพยนี้จัดวาง วรรคละสี่คำ
 เจ็ดวรรคร้อยเรียง ยี่สิบแปดย้า นับไว้ได้จำ ท่องให้ขึ้นใจ
 เปล่งคำสำเนียง เลื้อยแจ้วแว่วเสียง เพิ่มสัมผัสใน
 ไพเราะเพราะพริ้ง เสนายิ่งเสียงใส ภาพยนี้ใน สุรางคนางค์

4. กลอน 8 สุภาพ 1 บท มี 2 บาท 4 วรรค วรรคละ 7-9 พยางค์

สัมผัสบังคับ ทำยวรรค 1 กับพยางค์ที่ 3 วรรค 2 ทำยวรรค 2 กับทำยวรรค 3 กับพยางค์ที่ 3 วรรค 4
 สัมผัสระหว่างบท ทำยวรรค 4 กับทำยวรรค 2 ของบทต่อไป
 มีฉันทลักษณ์ดังนี้

 ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๑ ๐ ๐ ๑ ๐ ๐ ๐ ๐ ๒
 ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๒ ๐ ๐ ๒ ๐ ๐ ๐ ๐ ๓
 ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๔ ๐ ๐ ๔ ๐ ๐ ๐ ๐ ๓
 ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๓ ๐ ๐ ๓ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐

* ไฉนนิจจาตัวข้าแค้นหาว่าด แต่ฝีกหัดเห่าหอนอย่างแข็งขัน
 ฝ้าชะเง้อแลชะเง้อทุกวี่วัน เครื่องบินมันบินสูงสุดตามอง
 ใจข้าปองของสูงจึงอยากได้ จึงตั้งใจหอนเห่าจนเราสอง
 รักสมหวังเครื่องบินตกลงมากอง สมใจปองหมาวัดกับเครื่องบิน

5. โคลง 4 สุภาพ 1 บท มี 8 วรรค วรรค 1,3,5,7 มี 5 พยางค์

วรรค 2,6 มี 2 พยางค์ คำสร้อย 2 พยางค์
 วรรค 3 มี 2 พยางค์ วรรค 8 มี 4 พยางค์

สัมผัสบังคับ ทำยวรรค 2 กับทำยวรรค 3,5 ทำยวรรค 4 กับทำยวรรค 7
 สัมผัสระหว่างบท ทำยวรรค 8 กับวรรค 1 ของบทต่อไป

มีฉันทลักษณ์ดังนี้

๐ ๐ ๐ ช่ ทั	๐ ๑ (๐ ๐)
๐ ช่ ๐ ๐ ๑	ช่ ทั (๒)
๐ ๐ ช่ ๐ ๑	๐ ช่ (๐ ๐)
๐ ช่ ๐ ๐ ทั (๒)	ช่ ทั ๐ ๐
เสียงลือเสียงเล่าอ้าง	อันใด พี่เอ๋ย
เสียงย่อมยอศไคร	ทั่วหล้า
สองเขือพี่หลับไหล	ลืมนั้น ฤาพี่
สองพี่คิดเองอ้า	อย่าได้ถามเฝ้าฯ

6. อินทวิเชียรฉันท 1 บท มี 4 วรรค วรรคหน้า 5 พยางค์ วรรคหลัง 6 พยางค์

สัมผัสบังคับ ทำยวรรค 1 กับพยางค์ที่ 3 วรรค 2 ทำยวรรค 2 กับทำยวรรค 3

สัมผัสระหว่างบท ทำยวรรค 4 กับทำยวรรค 2 ของบทต่อไป

บังคับครูและลหุตามฉันทลักษณ์ดังนี้

๑ ๑ ๑ ๑ ๑	๑ ๑ ๑ ๑ ๑
๑ ๑ ๑ ๑ ๑	๑ ๑ ๑ ๑ ๑
ควรเพื่อจะสมเพช	ภยเวทนาการ
ด้วยท่านพฤตมาจารย์	พะกระทบประสพทัณฑ์

(นักเรียนขีดเส้นสัมผัส ทำยวรรค 1 กับคำที่ 3 วรรค 2 ทำยวรรค 2 กับ ทำยวรรค 3)

* ร้อยกรองที่มักจะถามในข้อสอบ ก็มีเพียงเท่านี้ นักเรียนควรจำฉันทลักษณ์ให้ได้ ส่วนชนิดอื่นๆ ก็ศึกษาเพิ่มเติม เพื่อออกมาก็จะทำได้ ต่อไปก็ลองทำข้อสอบเช่นเคย

แบบฝึกหัด

1. “ทุกคนเกิดมาเป็นคนชั่วดีมีใจเป็นผลแห่งกรรมทำเองถือกรรมเชื่อกรรมยำเกรงบาปชั่วกลัวเกรงทำแต่กรรมดีทีพอร” (สามัญ 1 40)

ข้อความข้างต้นนี้ ถ้านำมาจัดวรรคใหม่จะได้คำประพันธ์ตามข้อใด

1. ร่ายสุภาพ	2. กลอนสุภาพ
3. กาพย์ฉบัง	4. กาพย์สุรางคนางค์

2. “ฉันไปตลาดมาจะหาอะไรกินเรียกเธอมาได้ยินรีจะไม่ไปด้วยกัน” (สามัญ 2 40)

ข้อความนี้ถ้าจัดวรรคให้ถูกต้องจะได้คำประพันธ์ตามข้อใด

1. กลอน	2. กาพย์ยานี
3. โคลงสี่สุภาพ	4. อินทวิเชียรฉันท

3. “บอกแล้วก็ไม่เชื่อจะมีเหลืออะไรเลยคราวนี้แหละเธอเอ๋ยจะเฉยก็ตามใจ” (ไทย กข 40)

ข้อความนี้ถ้าจัดวรรคให้ถูกต้องจะได้คำประพันธ์ชนิดใด

1. กลอน	2. กาพย์ยานี
3. อินทวิเชียรฉันท	4. กาพย์สุรางคนางค์

4. “พอว้ายวรวากย์อ้าง โอบรัฐพระ
ดลมหาวาตะ ตีนฟ้า
ทรวงทรวงลพะ พานพัด หาวแฮ
หอบธุมงค์จางจำ จรัสด้าวแดนสมรฯ”

โคลงบทนี้ปรากฏลักษณะตามข้อใดชัดเจนที่สุด (ไทย กข 38)

1. ใช้คำตายแทนคำเอกหลายแห่ง	2. ใช้โทโทษ
3. ใช้คำเกินบังคับ	4. ใช้คำอัฒาสน

5. เอเขียนเกมส์ครั้ง“สิบสาม”เปิดงานดงามชาวโลกตื่นตาตื่นใจชื่นชมยกย่องชาติไทยชื่อเสียงลือไกลจารึกเกียรติไว้...นิรันดร์

ข้อความข้างต้นถ้าจัดวรรคให้ถูกต้องจะได้คำประพันธ์ตามข้อใด (มี.ค.42)

1. ร่ายยาว	2. กลอนแปด
3. กาพย์ฉบัง	4. โคลงสามสุภาพ

เฉลย

1. **ตอบข้อ 3 กาพย์ฉบัง** ทุกคนเกิดมาเป็นคน ชั่วดีมีเงิน
 เป็นผลแห่งกรรมทำเอง
 ถือธรรมเชื้อกรรมยำเกรง บาปชั่วกลัวเกรง
 ทำแต่กรรมดีทวิพร
2. **ตอบข้อ 2 กาพย์ยานี 11** ฉันไปตลาดมา กะจะหาอะไรกิน
 เรียกเธอมาได้ยิน รึจะไม่ไปด้วยกัน
 ถ้าเป็นอินทรีเขียรฉันท์ มีฉันทลักษณ์ผิดอยู่ 1 คำ คือ ไป ต้องเป็นคำลหุ (คำเบา)
3. **ตอบข้อ 3 อินทรีเขียรฉันท์** บอกแล้วก็ไม่เชื่อ จะมีเหลืออะไรเลย
คราวนี้แหละเธอเอ๋ย ฤจะเฉยก็ตามใจ

๐ ๐ ๑ ๐ ๐

๑ ๑ ๐ ๑ ๐ ๐

๐ ๐ ๑ ๐ ๐

๑ ๑ ๐ ๑ ๐ ๐
4. **ตอบข้อ 1 ใช้คำตายแทนตำแหน่งเอก 6 แห่ง**

พอวายวรวากย์อ้าง

ดาลมหาวาตะ

ทหรึงทรหวลพะ

หอบฐมำงค์จำงจำ

โอษฐ์พระ

ตื้นฟา

พานพัด หาวแฮ

จรัสดำวแดนสมรฯ
5. **ตอบข้อ 3 กาพย์ฉบัง**

เอเขียนเกมส์ครั้ง “สิบสาม”

ชาวโลกตื่นตาตื่นใจ

ขึ้นชมยกย่องชาติไทย

จารึกเกียรติไว้.....นิรันดร์

เปิดงานงดงาม

ชื่อเสียงลือไกล
6. **ตอบข้อ 2 ค่าวชอบประกอบกุศลบุญ** วรคุณพิสุทธิ์ไส
 เห่งหังระฆังเสนาะสนั่น ระยะพรรษวัสสา เป็น วสันตดิถีกัณฑ์ 14 มีครุฑहुดังนี้

๐ ๐ ๑ ๐ ๑ ๑ ๑ ๐

๑ ๑ ๐ ๑ ๐ ๐

วรรคแรก 8 พยางค์ วรรคหลัง 6 พยางค์
7. **ตอบข้อ 1 มัก เพราะ** ที่เว้นไว้เป็นตำแหน่งเอก ซึ่งใช้คำตายแทนได้

เฮอะวะพุ่มชำมไไร

เงอะะเกกะกวณ

ทำไมกยยววน

ชักดแต่ดำกลุ่ม

ไปควร

จิตฟุง

ความโกรห สेमอนา

เพราะด้วยเฮอะเซิง

8. ตอบข้อ 2	เลียนเสียงธรรมชาติ	ไม่มีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ
	เซอะเซะซุ่มซำมไซ้	ไปควรว - เล่นเสียงพยัญชนะ
	เงอะงะเกะกะกวน	จิตฟุ้ง - เล่นสัมผัสสระ อะ
	ทำไ้มักยั่วยวน	ความโกรธ เสมอณา
	ชักแต่ตุ๋นตุ๋น	เพราะด้วยเซอะเซ็ง - เล่นคำว่าเซอะ
		เซอะเซะ กับเซอะเซ็ง

9. ตอบข้อ 2 ข จ ค ง ก เป็นภาพย้ง 16

พวกพลทุกคนค้ำแหง หาญเหิมฤทธิ์แรง
 พร้อมเพื่อผจญสงคราม
 พาหนค้ำรณค้ำราม เสือสิงหวิงหลาม
 แลล้นจะน่าสยดสยอง

10. ตอบข้อ 4 อินทวิเชียรฉันท

มากินขนมกัน นะจ๊ะฉันทจะสุขใจ
 กินไปก็คุยไป จะสนุกและเบิกบาน

* ชุดนี้ไม่ยาก ถ้าจำก็ได้คะแนน ส่วนใหญ่จะออก ภาพย้ง ฉันท สุรางคนางค์ กลอนแปด โคลงสี่สุภาพ และอินทวิเชียรฉันท

6. ข้อใดใช้ฉันทลักษณ์แบบเดียวกับคำประพันธ์ต่อไปนี้

(มี.ค.45)

“พันลี้กล่มล้นฟ้า เจกอสุนีผ่าห้ำ
แหล่งเพิงพกพัง แลนา”

1. แรมทางกลางเดือนห่างเพือนหาผู้หนึ่งใดนี้กดูเห็นใครไปมี
2. ใจหาญตายก่อนเจ้าเป็นเพื่อนตายคลึงเคล้าคู่หน้ารักใจบารมี
3. ยามที่คิดถึงน้องยาจกหันพักตรามองจันทร์แจ่มหล้าธานี
4. เจ็บรักเจ็บจากข้าเจ็บเยียวยากนาเจ็บใครคั่นหลังเหลียวสู่หย้า

ประชันแสงระวีบาวพราวสกนธมีแผกคนแข่งค่าบารมี

7. ข้อใดนำไปเติมในช่องว่างได้อย่างถูกต้องตามฉันทลักษณ์และมีใจความเหมาะสมที่สุด (มี.ค.46)

วัย เยาว์ยังอ่อนห้ำ	โลกีย์
รุ่น แรกดรุณดรุณี	แน่นน้อย
วัย พิสุทธิ์ห่างราศี	ควรคิด ตรองนา
เรียน.....	

1. เราเพียรรู้ร้อย	ศิษย์สร้างสนองผล	2. รีบเพียรค้อยค้อย	ศิษย์สร้างสฤษดิ์ผล
3. เริ่มเพียรมิค้อย	ศิษย์ส่งสนองผล	4. รอบเพียรรู้ร้อย	ศิษย์ส่งสฤษดิ์ผล

แบบฝึกหัด ร้อยกรองชุดที่ 2

1. คำประพันธ์ในข้อใด มีลักษณะเหมือนกับคำประพันธ์ต่อไปนี้

“ต่างแก้วนักรดน้ำจืดจาง ร่มเย็นทั่วไพรป่าดง จู่เข้าฝันจับคนพาล”

1. เรียงเคียงคู่กันสรวล ร่านบ่าแกว่งแรงบ่ถอย ร้อยคชชนรีขึ้นหน้า
2. สะเทือนถิ่นอินทนิลสถานทั่วทุกด้าว ทั่วทุกแดนสดับข่าวก็ยำเียง ก็ย่อนอ่อนอ่อนเกรงไม่รอญราญ
3. หมู่สหชาติโยธินี่มีประมาณหมื่น หกพันสรรพางค์พื้นแต่ไผ่สวม เสือหมวกเหมาะเกราะนวมดูต่าง
4. เลือกขุนพลล้นคนผู้ ชาญศึกก็รู้เชิงสู้รบ แม้อภัยทัพบารับทัน

2. “รายในข้อใด เป็นกลบท “กบแต่น้อยหอย”

1. ข้าศึกยลชนสยอ ร้องบันเทิงเริงบุกทัพ สรรพอลังการสารอลงกต
2. หมากรุกแป่ม่วงแซมปน หมู่พหลม้าพลหาญ ควบรุกด้านเข้ารานต่อ
3. เพราะเหล่าหนึ่งฉากเจดิละหลกสี แดงกำรัสมีอรุณทิพากร เรื่องจำรัสเวหาเห็นประไพพรรณ ราย
กลางบางสีสรรพาวรรณนี้ลา
4. พื้นพิจิตรวังสรรค์สุวรรณรัตน์ สุวรรณรตจำรัสอร่ามเรือง

3. “ชโยสยาม ณ ยามจะรุ่ง สยามดรุณจะเร็วเจริญ

ณ คราวจะเรียนก็เพียรจะเพลน ฤไครจะเกินสยามดรุณ”

คำประพันธ์ข้างต้น เป็นคำประพันธ์ชนิดใด

1. กลอนแปด	2. สยามมณีฉันท
3. เปชณนาทฉันท	4. อินทวิเชียรฉันท

4. “ตะแลงแก่งตะแลงแก่งตะแลงแก่งตะแลงแก่ง
มินานักข่าวก็เปลือกร้าวพลัน
คำประพันธ์ข้างต้น เป็นคำประพันธ์ชนิดใด

กระเดื่องดังแทรกสำรวลสรวลสันต์
บุรุษรีบดันกระดั่งส่งมา”

1. กลอนแปด	2. สยามมณีฉันท
3. เปชณนาทฉันท	4. อินทวิเชียรฉันท

5. “ยามกระหายได้ดื่มน้ำ สำราญ

ยลบ่อเต็มเบิกบาน ตักใช้

ไปรู้ค่าชลธาร ใช้พุ่ม เพื่อยนา

จวบมันเหือดแห้งไซ้ จึ่งรู้ค่าชลฯ

โคลงบทนี้ จันลักษณะผิดที่บาทใด

1. บาทที่ 1	2. บาทที่ 2
3. บาทที่ 3	4. บาทที่ 4

6. “คำดีพูดดีทำดี เป็นศรีพรสูงส่ง
ไม่มีพรเทพพรมนุษย์ เปรียบประดุจความดีที่ตัวเอง”
คำประพันธ์ข้างต้นเป็นคำประพันธ์ชนิดใด

1. กาพย์ยานี	2. กาพย์สุรางคนางค์
3. กลอนแปด	4. กลอนหก

7. “เพียรเผาภิเษกล้าง มละโทษะยายี
อีกหนึ่งประพฤติดี ดุจะพรหมพิสุทธิ์สรรพ

ข้อใด เป็นคำประพันธ์ชนิดเดียวกับคำประพันธ์ข้างต้น

1. ราตรีดีสุข	นิรทุกข์ประเทืองแด
ฟ้างามอร่ามแล	ระกะดอกกุ้ด้นหว
2. ราตรีกลีกลพิโรธ	เหตุโหดกระหิมลม
มืดตื้อกระพือพริณพรม	และฤเราจะแยแ
3. พรหมณ์ครุฑรู้สังเกตุ	ตระหนักเหตุณัดครัน
ราชาวัชชีสรร	พะกระทบประสบทัณฑ์
4. เรือชัยไวกองว้าง	รวดเร็วจริงยิ่งอย่างลม
เสียงเล่าเร้าระดม	หม้ายเย็นเดินคู่กัน

8. “ละเลงขนมเบื้องด้วยปากชอบพูดมากติดากถางวิพากษ์เก่งทุกทางอดอิงอ้างไม่เคยทำมาหากินไม่กั
งานขอบัดช่างนำข้าพเจ้าเป็นประจักษ์ประจักษ์เหลือเบื้อระอา”

ข้อความนี้ เรียงแล้วเป็นคำประพันธ์ชนิดใด

1. กาพย์ยานี	2. กาพย์ฉบัง
3. อินทวิเชียรฉันท	4. กลอนแปด

9. “น้ำร้อนปลาเป็นคนที่กลับไม่เห็นมักไม่ชอบใจเหมือนขวานผ่าซากเอ่ยปากกับใครพูดความจริงให้ปิดหูซึ่ง
น้ำเย็นปลาตายคำเพราะทั้งหลายคนมักชอบฟังอาจแฝงความเท็จก็ไม่เล็งหลงเชื่อที่ทั้งคำเขา
หลอกลวง”

ข้อความข้างต้น เรียงแล้วเป็นคำประพันธ์ชนิดใด

1. กาพย์ยานี	2. กาพย์ฉบัง
3. กาพย์สุรางคนางค์	4. กลอนแปด

10. “เฟลีนชมสัตว์ป่าคนานกนานาวิหคหาเหว่าเขาชันจุกกรูแก้วเคลียคลออยู่เป็นคู่กำลังจี๋จูงไม่รู้คนแอบมอง”

ข้อความข้างต้น เรียงแล้วเป็นคำประพันธ์ชนิดใด

1. ภาพยนตร์ยานี้
2. ภาพยนตร์ฉบับนี้
3. ภาพยนตร์สร้างคนนางค์
4. กลอนแปด

11.	ทันใดกลางคชเจ้า	จุลจักร
	มลายชิพิตลาญทัค	ท้าวขำ
	เหลือหลามเหล่าปรักษ์	ปิ่นปาย เอาเอย
	ตริงอกพดกขัว	อยู่เบื่องบนสาร

ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง

1. เป็นคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ
2. มีคำตายแทนตำแหน่งเอก 3 คำ
3. มีคำโทโทษ 1 คำ
4. มีคำเอกโทษ 1 คำ

12.	“หัดดินปั้นธรรพ์ให้
คือสมิทธิมาตงค์
หนึ่งศิริเมษม์มง-
เศียรส่ายหางงาคว้าง | โททง
หนึ่งอ่าง
คลออาสน์ มารเอย
ไขว่คว้างแทงโถมฯ” |
|-----|--|---|

ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง

1. เป็นคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ
2. มีโวหารอุปมา
3. มีคำตายแทนตำแหน่งเอก 4 คำ
4. มีเอกโทษ 1 คำ

13.	“งามสองสุริยราชล้ำ
พ่างพัชรินทรไพจิตร
ฤๅงามเริ่มรณฤทธิ์
ทุกเทศทุกทิศอ้าง | เลอพิศ นาพ้อ
ศึกสร้าง
รบราพณ์ แลฤๅ
อื่นให้ไปเทียมมา” |
|-----|---|---|

ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

1. เป็นคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ
2. มีโวหารอุปมา
3. มีโวหารอุปลักษณ์
4. มีคำทอโพนะ คือ ให้

14. “ตะปุดดอกไม้ใหญ่ตั้ง
จิ้ง บ อาจลีลา
เชิญผู้เฒ่าเมตตา
ชักตะปุดให้
บาทา อยู่เฮย
คล่องได้
แกสตร์ ปวงเฮ
ส่งข้าอัญขมฯ”

ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง

1. มีโวหารอุปลักษณ์
2. มีคำยืมภาษาเขมร
3. มีคำตายแทนตำแหน่งเอก 4 คำ
4. มีคำสร้อย

15. ข้อใด ไม่มี คำไทไทย

1. คอยจักยออยู่ยั้ง
2. ครั้นฟังบพิตรเพียง
3. ชันตีมีมากหมั่น
4. อำนาจศักดิ์ศฤงคาร
- อยู่ถ้าทางเข็ญ
- ฟังหู หนึ่งนา
- สันดาน
- มั่งขั่ง

16. “ก้านบัวบอกลีต้้น
มารยาทส่อสันดาน
โศดฉลาดเพราะคำขาน
หย่อมญาเหี่ยวแห้งเรื้อ
ชลธาร
ชาติเชื้อ
ควรทราบ
บอกร้ายแสดงดินฯ”

คำเอกไทย ในโคลงบทนี้มาจากคำใด

1. หญ้า
2. ยา
3. หย่า
4. ย่อม

17. “โส โพรตโต ปางนั้นสมเด็จพระบรมโพธิสัตว์ ตรัสได้ทรงฟังพระลูกน้อยทรงกันแสงทูลละห้อยในวัน
นั้น กลั้นพระศอกมิได้ละอายพระทัยแก้เทพยดา ปณฺณสาละ”

คำประพันธ์ข้างต้น เป็นคำประพันธ์ชนิดใด

1. ร่ายยาว
2. ร่ายสุภาพ
3. ลิลิต
4. ร่ายฉันท์

18. “สรรพแต่สามยามเสร็จ ดีสิบเอ็ดนาฬิกา จักยาตราทัพขึ้น กั้นเอารุ่งไถ่หน้า เรือเร่งจัดอย่าช้า พุ่งเข้าเราตี เทอญนา”

ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

1. เป็นคำประพันธ์ประเภทร่ายสุภาพ
2. มีวรรคละ 5 คำ
3. สัมผัสทำยวรรคหน้า กับคำที่ 1-3 ของวรรคต่อไป
4. จบด้วยโคลงสามสุภาพ

19. “ชาญต่อชาญหักเชียว เรียวต่อเรียวหักแรง แขงต่อแขงหักฤทธิ์ ต่างประชิดพอนพัน ต่างประชันพอนฟาด”

คำประพันธ์นี้ใช้กลบทชื่ออะไร

1. หงส์สะบัดหาง	2. กบเต็นต้อยหยอย
3. กบเต็นสลักเพชร	4. หงส์เหิน

20. “จงจรเทียวเทียวบทไปพงพนไพรไศลละลำนาดันบทเดินเพลนจิตเราแบ่งทุกขเบาเซาวันะไว”

คำประพันธ์นี้ เรียงแล้วเป็นคำประพันธ์ประเภทใด

1. โคลง	2. ฉันท์
3. กาพย์	4. กลอน

แบบฝึกหัด โวหารในร้อยกรอง ชุดที่ 3

1. น้ำค้างหยดลงเฝาะๆ เป็นหยาดน้ำตาแห่งสวรรค์

ข้อความข้างต้นใช้โวหารใด

1. อุปลักษณ์, สัทพจน์	2. อุปลักษณ์, อุปมา
3. บุคคลวัต, อธิพจน์	4. อุปมา, บุคคลวัต

2. สายธารดั่งนาฬิกาแก้ว แว่วแว่วจิ้งจอกจิ้งจอกเขาะชอกหิน

ข้อความข้างต้นใช้โวหารใด

1. อุปลักษณ์, อุปมา	2. อุปลักษณ์, สัทพจน์
3. สัทพจน์, อุปลักษณ์	4. บุคคลวัต, สัทพจน์

3. ข้อใดใช้โวหารบุคลวัต

1. ชีวิตเป็นกีฬา เกิดมาเพื่อแข่งขัน บ้างจะสู้ก่อนเมฆ บ้างจะสู้ตะวัน	
2. ทะเลไม่เคยหลับไหล
บางครั้งยังสะอื้น	ใครตอบได้ไหมไหนจึงตื่น
ทะเลมันตื่นอยู่รำไป
3. แล้วว่าอนิจจาความรัก	พึงประจักษ์ดังสายน้ำไหล
4. สงสารลูกเจ้าลังกาจึ่งว่าพลาง	เราเหมือนช้างงาอกไม่หลอกหลวง

4. ข้อใดใช้โวหารอุปลักษณ์

1. แม่เนื้อเย็นเป็นห้วงมหรณพ	พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
2. ทั้งอาศรมก็หมองศรีเสมือนหนึ่งว่าจะเศร้าโศก	
3. ไม่เห็นคลองต้องค้างอยู่กลางทุ่ง	พอหยุดยั้งชุมนุมมารุมกัด
4. อายุยืนหมื่นเท่าเสาศิลา	อยู่คู่ฟ้าดินได้ดังใจปอง

5. ข้อใด ใช้โวหารต่างจากข้ออื่น

1. แต่สาชลเจียวยังวนเป็นวงไป	นี่หรือใจที่จะตรงอย่างสงกา
2. ราตรีกลีกลพิโรธ	เหตุใดครະหิมลม
3. วาสุกรีฤๅจะไร้ซึ่งพิษเขี้ยว	
4. เขว่ามีเงินมีทองนั้นพุดได้	มีไม้มีไถ่ปลุกเรือนงาม

6. อ้ายเสือเฒ่าจ๋าศีลใครเลยจะรู้เล่ห์

ข้อความนี้ใช้โวหารใด

1. อุปมา	2. อุปลักษณ์
3. อธิพจน์	4. สัทพจน์

7. คำประพันธ์ต่อไปนี้ใช้โวหารใด

แม่ม้วยเมรุมาศฟ้า	ดินกลบ
ยังพระยศยังหมาย	อย่าม้วย
แม่โลกประลัยศีล	สูญโลก
ยศโยคยศยังด้วย	เดชพรหมฯ

1. อธิพจน์	2. อุปลักษณ์
3. อุปมา	4. บุคคลวัต

8. พระจันทร์อยู่สำราญทอง ฤๅจะปองใจหมายกระต่ายดวง
ข้อความข้างต้นใช้โวหารใด

1. อุปมา	2. อุปลักษณ์
3. อธิพจน์	4. บุคคลวัต

9. เรียมให้ชลเนตรถ้วม ถึงพรหม
พาหุสัตรีจ่อมจม ชีพม้วย
พระสุเมรุเปื่อยเป็นตม ทบท่าว ลงแฮ
อภินิรมหาพรหมช่วย พี่ไว้จึงคงฯ

โคลงบทนี้ใช้โวหารใด

1. อุปมา	2. ปฏิพากย์
3. อุปลักษณ์	4. อธิพจน์

10. ข้อใด ใช้โวหารต่างจากข้ออื่น

1. ทำเสแสร้งชวนชอด้งว่านกยางกรอกชอชิมเซาเท่าเทียมเหย่องสับปลา	
2. เจ้ามิเคยได้รับความอย่างเท่าลงเหยียบดิน รื่นก็มีได้ไต่โรก็มีได้ตอม	
3. ลิ่นแผ่นดินลื่นรสสุคนธา	วาสนาเราก้ลื่นเหมือนกลื่นสุคนธ์
4. ไร่พุกถูกเนื้อวันทองอ่อน	เหมือนนอนเตียงทองอันผ่องใส

11. ไปเจดีย์ที่ชือภูเขาทอง ดูสูงล่องลอยผ่านภาลัย
อยู่กลางทุ่งรุ่งโรจน์สันโดษเด่น เป็นที่เล่นนาวาคงคาใส
กลอนข้างต้นใช้โวหารใด

1. บรรยาย	2. พรรณนา
3. อุปลักษณ์	4. อุปมา

12. กำสรวลสุดพิพร้อง เจ็บป็นพิษต้อง

พางม้วยเมื่อมรณ แม่เอย

คำประพันธ์ข้างต้นใช้โวหารใด

1. อธิพจน์	2. สัทพจน์
3. อุปลักษณะ	4. อุปมา

13. ตายระดับทับกันดังพอนพาง เลือดนองท้องข้างเหลวไหล

คำประพันธ์ข้างต้น ใช้โวหารใด

1. อุปมา	2. อธิพจน์
3. อุปมา, อธิพจน์	4. อธิพจน์, อุปลักษณะ

14. ข้อใด ใช้โวหารปฏิพากย์

1. มิฉะนั้นประดุจหนึ่งว่าห้วงมหาสมุทรลาลาย เป็นที่ซลถึงหลังไหลล่งล้นมา
2. ขอเอาพระกรอุรพวงค์พันแผกคาต่างพรัมิด
3. เสียงน้ำซึ่งกระซิบสาดปราศจากเสียง จักรวาลวุ่นวายไร้สำเนียง
4. ความชรามาเยือนเตือนให้รู้ แม่จะอยู่กับเราอีกเท่าไร

15. “กระเบื้องหลุดจากหลังคาร้องครางดังหวิว แล้วก็หล่นแตกกระจายอยู่บนบาทวิถี”

ข้อความข้างต้น ไม่ได้ ใช้โวหารใด

1. บุคคลวัต	2. อุปมา
3. สัทพจน์	4. สัญลักษณ์

16. วานครวามินทร์ ผลัดแผ่นดินเปลี่ยนราช เยียววิวาทชิงฉัตร

ข้อความข้างต้นใช้โวหารใด

1. นามนัย	2. อุปมา
3. อธิพจน์	4. ปฏิพากย์

17. ข้อใดไม่ใช่ภาพพจน์

1. งามสองสุริยราชล้ำ	เลอพิศ นาพ้อ
2. สละสละสมร	เสมอชื่อ ไม่นา
3. ธุมาการเกิดกระลบ อบอลเวงฟากฟ้า ดูบู้จักหน้า หนึ่งสิ้นแสงไถง	
4. มงกุฎทรงเทริดเกศ อย่างอิศเรศรามัญ สรรเป็นรูปอรุเคนทร์	

18. ข้อใด ไม่มีภาพพจน์ อุปมา

1. ภาเพียงไพฑูรย์ประภาพิสุทธิ์สด	2. ไสเสมอมรกตอันเข้มเขียวขำ
3. จำพวกหนึ่งเหลือบเหลือวเล่ห์ไกรลาส	3. ศิริขาวบริสุทธิ์สะอาดอุฬารตระการตา

19. ข้อใดมีโวหารภาพพจน์

1. บ้างเป็นเงินเกลี้ยงเกลาวาสะอาด	บ้างเป็นชาติเชื้อทองแท้แลอร่าม
2. เขาจัดแจงมโหรีมิให้ฟัง	เสนาดังวังเวงบรลงลาน
3. อกรรมยิ่งเย้ยเฉลยไป	ว่ากรรมดาไซรู้
เขาย่อมเอาเหล็กตีทอง	
4. ข้าขอบหม่อมพระครา	พกทรงคุณา
นุคุณประดุจจำพัน	

20. ข้อใด ใช้โวหารต่างจากข้ออื่น

1. เข้าล้าคลองหัวรอตอระตะ	ดูเกะกะระอร้างทางพม่า
เห็นรอกหักเหมือนหนึ่งรักที่รอร่า	แต่รอกทำรังทุกขมาตามทาง
2. แก้มซ้ำซ้ำใครต้อง	อันแก้มน้องซ้ำเพราะชม
ปลาทุกทุกซอกกรม	เหมือนทุกซอกที่จากนาง
3. เสียงสรวลระรื่น	เสียงใด
เสียงนุชพี่ฤาใคร	ใครรู้
เสียงสรวลเสียงทราวม้วย	นุชพี่ มาแม่
เสียงบังอรสมรผู้	อื่นนั้นฤามีฯ
4. ชิงชังก็หลังไหล	โกรธเกลียดใครก็ไหลมา
ยามเกิดเกิดปรีดา	เกิดน้ำตาตื้นตันใจ